

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Psychologia
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Psychologii
Kierunek studiów	Edukacja artystyczna
Poziom studiów	Pierwszy stopień
Profil	Ogólnoakademicki; specjalność nauczycielska
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, semestr I i II
Rodzaj przedmiotu	Specjalnościowy
Język wykładowy	Język polski
Koordinator	Dr Małgorzata Marmola
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Anna Wołpiuk – Ochocińska

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Warsztat	Zajęcia hospitacyjne	Liczba pkt. ECTS
I	30	30								2
II								15	15	3

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

EGZAMIN

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Zainteresowanie życiem psychicznym i funkcjonowaniem człowieka w systemie oświatowym.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	<i>Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu psychologii oraz ukształtowanie umiejętności wykorzystywania uzyskanej wiedzy w działalności praktycznej.</i>
C2	<i>Poznanie i zrozumienie przez studentów struktury życia psychicznego i zachowań człowieka, podstawowych procesów psychicznych oraz praw i prawidłowości rządzących tymi procesami, a także czynników determinujących ich przebieg, w kontekście różnych koncepcji psychologicznych człowieka.</i>
C3	<i>Zapoznanie z prawidłowościami funkcjonowania jednostki w grupie społecznej oraz zawodowej, z wiedzą dotyczącą determinant ludzkiego zachowania oraz z niektórymi zjawiskami społecznymi i ich skutkami.</i>
C4	<i>Prawidłowe wykorzystywanie przez studentów nabytej wiedzy i umiejętności w codziennej działalności zawodowej.</i>

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student zna i rozumie klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne.	NW2
EK_02	Student zna i rozumie zagadnienia edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji.	NW5
EK_03	Student zna i rozumie zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania.	NW6
EK_04	Student zna i rozumie procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia.	NW12
EK_05	Student zna i rozumie podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi.	NW13
EK_06	Student potrafi obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów.	NU1
EK_07	Student potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz życiu społecznym.	NU3
EK_08	Student potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi	NU12

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego.	
EK_9	Student potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu.	NU15
EK_10	Student jest gotów do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią.	NK3
EK_11	Student jest gotów do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej.	NK4
EK_12	Student jest gotów do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów o innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.	NK7

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Definicja i cele psychologii jako nauki. Role zawodowe psychologów. Dziedziny psychologii.
Współczesne kierunki w psychologii: wybrane koncepcje.
Modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia.
Proces rozwoju człowieka - sposoby ujmowania człowieka w rozwoju, psychologia biegu życia ludzkiego, właściwości rozwoju, zmiana rozwojowa, prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowe, uwarunkowania rozwoju, porządkujący podział życia ludzkiego na stadia rozwojowe.
Wybrane koncepcje rozwojowe i ich zastosowanie w pracy nauczyciela.
Psychologia różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych

Treści merytoryczne
Procesy psychiczne człowieka – poznawcze (spostrzeganie, wyobrażenia, uwaga, pamięć, myślenie), emocjonalne, motywacyjne.
Charakterystyka okresów rozwojowych człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem okresu dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości (rozwój fizyczny, motoryczny, psychoseksualny, poznawczy, społeczno-emocjonalny i moralny).
Trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania.
Dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów. Zaburzenia zachowania. Problemy emocjonalne dzieci i młodzieży.

Zdolności i uzdolnienia. Funkcjonowanie ucznia zdolnego w szkole, praca z uczniem zdolnym.
Stres i radzenie sobie ze stresem. Nauczycielskie wypalenie zawodowe.

C. Problematyka ćwiczeń warsztatowych

Treści merytoryczne
Komunikowanie interpersonalne. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Prawidłowości i bariery komunikacyjne. Techniki komunikacyjne.
Asertywność nauczyciela. Budowanie postawy asertywnej.
Rozwiązywanie konfliktów. Style porozumiewania się w sytuacjach konfliktowych.
Indywidualne style radzenia sobie ze stresem.

D. Problematyka ćwiczeń hospitacyjnych

Treści merytoryczne
Organizacja pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról społecznych formalnych i nieformalnych.
Mechanizmy i techniki wychowawcze. Kompetencje wychowawcze i błędy w wychowaniu. Wychowawcze i antywychowawcze oddziaływanie mediów.
Porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania i współpracy, procesy komunikowania się podmiotów edukacyjnych.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia audytoryjne: analiza i interpretacja tekstów źródłowych z dyskusją, rozwiązywanie problemów, referat.

Ćwiczenia warsztatowe: praca indywidualna i w grupach, burza mózgów.

Ćwiczenia hospitacyjne: obserwacja, analiza przypadków.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia np. (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 - 05	egzamin pisemny, kolokwium	wykład ćw. audytoryjne
EK_06 - 10	obserwacja w trakcie zajęć, ocena aktywności	ćw. warsztatowe
EK_11 - 12	obserwacja, przygotowanie pracy pisemnej / wystąpienia dotyczącej zaobserwowanego problemu	ćw. hospitacyjne

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

WYKŁADY: Egzamin - zaliczenie pisemne testu sprawdzającego efekty kształcenia: na min. 20 możliwych do uzyskania punktów: 1) dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 51-59%

- ocena dostateczna (3,0);
- 2) więcej niż dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 60-69% - ocena dostateczna plus (3,5);
- 3) dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 70-79% - ocena dobra (4,0);
- 4) więcej niż dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 80-89% - ocena dobra plus (4,5);
- 5) bardzo dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 90-100% - ocena bardzo dobra (5,0).

ĆWICZENIA: Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy: student rozpoznaje odpowiedź w teście jednokrotnego wyboru na kolokwium zaliczeniowym i prawidłowo odpowiada na pytania w trakcie zajęć..

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie umiejętności: krótkie zadania domowe, obserwacja zachowań, ocena zaangażowania w dyskusji (ocena formująca) pozwalająca ocenić umiejętności praktyczne studenta.

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych: rozwiązywanie zadań problemowych, w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	90
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	55
SUMA GODZIN	150
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M., Psychologia społeczna.

Warszawa: Zysk i Sp., 2012.

Brzezińska A.I., Appelt K. i Ziółkowska B., Psychologia rozwoju człowieka.

Gdańsk: GWP, 2016.
Dembo, M. H., Stosowana psychologia wychowawcza. Warszawa :
Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1997.
Litzke, S. M., Schuh, H., Stres, mobbing i wypalenie zawodowe. Gdańsk:
GWP, 2007.
Mietzel G., Wprowadzenie do psychologii. Sopot: GWP, 2014.
Pasternak, J., Perenc, L., Radochoński, M., Podstawy psychopatologii dla
pedagogów. Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego,
2017.
Trempała, J., Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa: PWN, 2016.
Zimbardo P. i Gerrig R., Psychologia i życie. Warszawa: Wydawnictwo
Naukowe PWN, 2017.
Spielman, R. i in. (2022). Psychologia, Openstax Polska
- wybrany artykuł naukowy z aktualnego czasopisma psychologicznego

Literatura uzupełniająca:

Chełpa, S., Witkowski, T., Psychologia konfliktów. Warszawa: Bez Maski,
2015.
Gordon, T., Wychowanie bez porażek w szkole. Warszawa: Instytut Wyd.
PAX, 2007.
Jegier, A. (red.), Rodzice nauczyciele media. Kto ponosi odpowiedzialność
za wychowanie i edukację dzieci? Warszawa: Wyd. Difin, 2013.
Król-Fijewska, M., Stanowczo, łagodnie, bez lęku. Warszawa:
Wydawnictwo W.A.B., 2005.
Faber, A., Mazlish E., Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać,
żeby dzieci do nas mówiły. Poznań: Wydawnictwo Media Rodzin, 2013.
McKay, M., Davis, M. i Fanning, P., Sztuka skutecznego porozumiewania
się. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2019.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej